

Kursa ceļvedis

Augu pavairošanas fizioloģija (2 k.p.)

2009./2010. ak. g. pavasara semestris

Pasniedzējs: asoc.prof. [Uldis Kondratovičs](mailto:uldis.kondratovics@lu.lv), BF 220. kab., 67034861; e-pasts: uldis.kondratovics@lu.lv

Konsultācijas: otrdienas, pl. 16.00. – 18.00., 345. telpa – Augu fizioloģijas katedra

Norises laiks un vieta: 341. laboratorija¹, otrdienas, pl. 08.30. – 12.00

Kursa struktūra, tīkls:

Nedēļa	Teorija	Praktiskie darbi	Referāts ²
1. 09.02.2010.	Ievads, kursa satura analīze.		
2. 16.02.2010.	1.lekcija. Augu pavairošanas pamatprincipi, to teorētiskais pamats L2		
	2.lekcija. Sēklaugu paaudžu maiņa I. Putekšņi, apaugļošanās, zieda uzbūve un daudzveidība. L2		
3. 23.02.2010.	3.lekcija. Sēklaugu paaudžu maiņa II. Dīgļa attīstība. Sēklas, augļi, to izplatība. L2	Pupiņu diedzēšana. P1	
	4. lekcija. Sēklu miera periods. Dīgtspēja, dīgšanas enerģija. L2		
4. 02.03.2010. ³	5. lekcija. Sēklu dīgšanas metaboliskā regulācija. L2	Pupiņu kultivēšana granulās. P2	
	6. lekcija. Augu veģetatīvā pavairošana. Metodes. L2		
5. 09.03.2010.		Pupiņu spraudņu griešana, apstrāde ar fitohormoniem. P2	
	7.lekcija. Rizoģenēzes anatomiskie pamati. L2		
6. 16.03.2010.		Rizoģenēzes anatomiskie pamati. Pupiņu spraudņu anatomiskā izpēte. P4	
7. 23.03.2010.	8. Augu pavairošana ar noliektniem un dalīšanu L2		
	9. lekcija. Augu pavairošana ar vasas un sakņu pārveidnēm. L2		
8. 30.03.2010	10. lekcija. Potējumu saaugšanas anatomija un fizioloģija. L2		
	11. lekcija. Augu mikropavairošana. L2		
9. 06.04.2010.	Lieldienu brīvdienas.		
10. 13.04.2010.		Iepazīšanās ar augu pavairošanas paņēmieniem praksē. Ekskursija. E4	
11. 20.04.2010.	Eksāmens. Eksāms 2		

Kursa mērķis

Iepazīstināt studentus ar augu vairošanās procesiem, kā arī ar to ģeneratīvās un veģetatīvās pavairošanas pamatprincipiem.

¹ Kursa realizācijas laiks un vieta var tikt mainīti, iepriekš saskaņojot ar studējošajiem.

² Tīkls publicēts pēc pieteikšanās uz ziņojumiem un laiku saskaņošanas

³ Atkarībā no 2010.gada pirmā pusgada klimata apstākļiem iespējams praktiskais darbs spraudēšanā ārpus laboratorijas.

Studentu iegūtās zināšanas un prasmes:

- izpratne par augu ģeneratīvās un veģetatīvās vairošanās procesiem, kā arī šo procesu izmantošanu, lai pavairotu augus
- izpratne par norisēm augu audos un orgānos reģenerācijas procesa gaitā
- prasme veikt augu pavairošanas eksperimentus, kā arī anatomiski un fizioloģiski analizēt šo eksperimentu rezultātus

Kursa norises forma

Kursu "Augu pavairošanas fizioloģija" studenti apgūst Bioloģijas bakalaura programmas B daļas ietvaros. Nedēļā saskaņā ar kursa struktūras plānu notiek 1 nodarbība (2 ak.st.) lekcijas vai praktisko darbu formā. Katram studentam jā sagatavo referāts par augu pavairošanas fizioloģijas aktuālu tēmu.

Lai atvieglotu kursa apgūšanu, fakultātes datortīklā tiek ievietoti palīgmateriāli kursa tēmu apgūšanai (http://priede.bf.lu.lv/grozs/AuguFiziologijas/Augu_pavairošanas_fiziologija/).

Vērtējums – 15 % aktivitāte lekciju, praktisko darbu, semināru gaitā, 35 % ziņojuma sagatavošana un prezentācija, 50 % noslēguma tests.

Priekšnosacījumi kursa apgūšanai

Sekmīgi nokārtots Bioloģijas bakalaura programmas kursi „Vispārīgā bioloģija”, “Augu anatomija” un „Augu fizioloģija”.

Ieskaites par kursu iegūšanas nosacījumi

Lai iegūtu ieskaiti par kursu, jābūt apmeklētiem un ieskaitītiem visiem laboratorijas darbiem, jā sagatavo un jā nolasa viens referāts, jā piedalās diskusijā par referātu tēmām. Lekciju apmeklējums ir ieteicams.

Neattaisnojoša iemesla dēļ nenostādāta laboratorijas darba, nesagatavota un nenolasīta referāta vai kopīgā laikā nekārtota eksāmena gadījumā katram studentam individuāli jāvienojas ar pasniedzēju par laboratorijas darba nostādāšanu, referāta sagatavošanu un nolasīšanu vai eksāmena kārtošana divu nedēļu laikā. Minētā termiņa nokavēšanas gadījumā studentam laboratorijas darba nostādāšana, kontrol darba vai eksāmena kārtošana jāapmaksā LU noteiktajā kārtībā.

Literatūra

1. **Bärtels A.** *Gehölzvermehrung*. 3. Aufl. Stuttgart, 1989, 372 S.
2. **Blazich F.A., Warren S.L., Starrett U.C., Acedo J.R.** *Seed germination of Rhododendron carolinianum: Influence of light and temperature*. Journal of Environmental Horticulture. 1993, 11(2): 55-58
3. **Braun H.** *Neuere Erkenntnis über die Vorgänge beim Pfropfen von Bäumen*. Jb. der DRG. Darmstadt, 1959/60
4. **Druse K.** *Making more plants*. Clarkson Potter/Publishers, New York, 2000, 256 pp.
5. **Fahn A.** *Plant Anatomy*. Butterworth Heinemann, Oxford 1990, 588 pp.,
6. **Hartmann H.T., Kester D.E.** *Anatomical and physiological basis of propagation by cuttings*. In: Plant Propagation, 1983, 235 - 297, Prentice Hall, New Jersey
7. **Hartmann H.T., Kester D.E., Davies Jr. F.T., Geneve R.L.** *Plant Propagation: Principles and Practices*, 7th ed. Prentice Hall, New Jersey, 2002, 880 pp.
8. **Kyte L., Kley J.** *Plants from test tubes*, 3rd ed., Timber Press, Portland, Oregon, 2003, 240 pp.
9. **McVicar J.** *Seeds. The ultimate guide to growing successfully from seed*. The Lyons Press, Guilford, Connecticut, 2003, 256 pp.
10. **Peek R.** *Propagating Rhododendron yakushimanum by cutting-grafts*. Comb.Proc.Intern.Plant Propagators Soc. 1987, vol . 36, 330-332
11. **Preece J.E., Imel M.R.** *Plant regenerating from leaf explants of Rhododendron PJM hybrids*. Scientia Horticulturae (Amsterdam), 1991, 48 (1-2): 159-170
12. **Whalley D.N.** *The effects of photoperiod on rooting and growth of hardy ornamentals*. ADASQ Rev. 1977, 25: 41-62

Iegūto zināšanu pielietojums

Kurss dod zināšanas par augu pavairošanas teorētiskajiem pamatiem, kā arī iespēju praksē ar izpratni pavairot augus, un analizēt pavairošanas eksperimentālos rezultātus.